

УДК 657.37

Матюха Микола Миколайович,
к.е.н., доцент кафедри
бухгалтерського обліку Київського
національного торговельно-
економічного університету

КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ

Основною базою для прийняття різного рівня рішень на підприємствах стає управлінська звітність, як об'єкт представлення різнопланової інформації. Метою управлінської звітності є забезпечення керівництва інформацією, що підготовлена на замовлення у відповідності до поточних та перспективних потреб. Відповідно потреби користувачів визначають джерела формування та урізноманітнюють форми та способи її представлення. Але база прийняття ефективних управлінських рішень має враховувати певні правила, принципи та підходи узагальнення інформації.

Потребує представлення звітності, що відповідає певним властивостям та якості, за встановленими користувачами параметрами. Враховуючи, що потреби користувачів різноманітні (функціональні, соціальні, виконавчі, професійні та інші) то відповідно джерелами інформації для управлінської звітності може служити будь-яке ціленаправлене джерело інформації. В цьому проявляється основна властивість характерна тільки для управлінської звітності – індивідуальність, адресність.

Джерела інформації визначені законодавчим актом „Про інформацію” – основними джерелами інформації довідково-енциклопедичного характеру є: енциклопедії, словники, довідники, рекламні повідомлення та оголошення, путівники, картографічні матеріали, електронні бази та банки даних, архіви різноманітних довідкових інформаційних служб, мереж та систем, а також довідки, що видаються уповноваженими на те органами державної влади та органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, організаціями, їх працівниками та автоматизованими інформаційно-телекомунікаційними системами [1].

Таким чином, при формуванні управлінської звітності можливо використовувати різноманітні джерела, які задовольняють потреби користувачів. На відміну від інших звітних форм управлінська звітність формується на основі інформації, що призначена для складання інших форм звітності, так і на основі спеціальних інформаційних джерел. Управлінська звітність відноситься до узагальнюючих форм та повинна будуватися на аналогічних джерелах інформації, що і інші форми звітності. Джерела інформації для управлінської звітності можна розділити на такі загальні групи:

1 група – це відповідно первинні документи, які слугують основною інформаційною базою;

2 група – реєстри бухгалтерського обліку;

3 група – звітність базового підприємства, або інших підприємств. Власне до цієї групи, враховуючи специфіку, слід віднести форми самої управлінської звітності;

4 група – інша інформація.

Подальше проведення дослідження процесу складання управлінської звітності дали змогу виділити класифікаційні джерела її створення за певними ознаками:

- за групами обліку: первинний облік, фінансовий облік, статистичний, податковий та інші;
- за групами звітності: фінансова, статистична, податкова та інші;
- за регістрами обліку: журнали, відомості, книги та інші;
- за підготовкою інформації – спеціально підготовлена, дані для підготовки інших форм звітності;
- в залежності груп користувачів – для управлінського складу, для обліково-аналітичної служби;
- за періодом складання – щоденна, декадна, щомісячна, річна;
- за способом взаємозв'язку (комбіновані, однотипні);
- за способом представлення – табличні, у вигляді діаграми, графіка.

У процесі формування в управлінських звітах може відобразитися не тільки економічна інформація, а й науково-технічна, адміністративно-правова, метеорологічна, агробіологічна та інші види інформації.

Для достовірного і швидкого представлення інформації при формуванні управлінської звітності необхідно правильно визначити напрямок класифікаційної групи і відтворити необхідну порційну групу інформації.

Причинами класифікації інформації з метою представлення її користувачам є:

- збільшення інтенсивності інформаційних потоків на підприємстві;
- скорочення мінімальних інтервалів при подачі інформації з метою оперативного управління підприємством;
- укрупнення зон прийняття рішень для керівників;
- інтеграція різних процесів на підприємстві (включаючи економічні, технологічні, технічні);
- удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління підприємства на основі інформаційних технологій.

Від правильного класифікаційного угруповання джерел формування звітності можливі наступні позитивні результати:

- 1) можлива економія витрат часу для визначення напрямку збору інформації в залежності від потреб користувачів;
- 2) зменшення вимог до обробки даних, зниження вартості інформаційного обслуговування;
- 3) повне використання програмного забезпечення з автоматизації облікової роботи.

Відповідно можна зробити висновок, що управлінська звітність є різноплановою, складається за вимогою користувачів. Відповідно джерела інформації відбираються за вимогами користувачів. Дані вимоги мають бути класифіковані для швидкого і достовірного групування та представлення інформації у потрібній формі.

Література